

Agata Rojak

Tematyka morska na zajęciach edukacyjnych dla dzieci i młodzieży

„Piękny słoneczny świt, rozkołysane morze, silny wiatr.
To wszystko, co jest potrzebne do doskonałego życia”

Leonid Teliga

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Malborku uczestniczy w Pomorskim Programie Edukacji Morskiej od początku istnienia programu. Zarówno w szkole podstawowej w klasach 1-8, jak i w oddziałach przedszkolnych realizowane są założenia programu. Jednym z nich jest realizacja tematyki morskiej na zajęciach edukacyjnych. W tym artykule pragnę podzielić się dobrymi praktykami, które zostały podjęte, aby przybliżyć uczniom tematykę morską. Były one realizowane podczas nauki zdalnej w szkole podstawowej oraz na zajęciach stacjonarnych w oddziałach przedszkolnych.

Grupa sześciolatek „Stokrotki” uczestniczyła w zajęciach *Muzyka morza*, które przeprowadziła Pani Barbara Wojtasik. Dzieci tworzyły muzykę: emitowały dźwięki, dmuchając w butelkę, chlapiąc wodą w misce, wykorzystując słoiki wypełnione różną ilością wody i uderzając w nie łyżeczkami. Okazało się, że odgłos nadmorskiego wiatru można usłyszeć, trzepocząc chustą animacyjną. Po zagranium koncertu dzieci zaczęły wykonywać wspólną pracę plastyczną pt.: *Nasze morze*. Przy pomocy widelczyków na podkładzie gęstej farby tworzyły fale morskie, następnie nakleїły wykonane przez siebie rybki i muszle. Podczas tworzenia pracy dzieciom towarzyszyła muzyka odzwierciedlająca szum morza. Stworzona praca plastyczna stała się imitacją morza i udekorowała korytarz przedszkolny.

Grupa „Niezapominajek” cyklicznie uczestniczy w zajęciach, gdzie poruszana jest tematyka morska. Tym razem Pani Jola Zwierz przeprowadziła zajęcia, dzięki którym przedszkolaki doskonaliły umiejętność słuchania ze zrozumieniem i wnioskowania. Dzieci zostały zaproszone do obejrzenia przedstawienia pt. *O rybaku i złotej rybce*. Uczestnicy zajęć w zupełnej ciszy

i skupieniu obejrzeni tę mądrą bajkę, a następnie opowiadali o tym, co zobaczyli i usłyszeli. Zadaniem dzieci było też opisanie cech charakteru rybaka oraz jego żony. „Niezapominajki” starały się swoimi słowami opowiedzieć, co to znaczy być dobrym oraz co to znaczy mieć zły charakter. Następnie przedszkolaki przy muzyce relaksacyjnej *Szum morza* wykonały pracę plastyczną odnoszącą się do obejrzanego przedstawienia. Dzieci bawiły się doskonale i oprócz wiedzy o tematyce morskiej, utrwaliły wiadomości o różnych cechach ludzkich: zarówno tych dobrych, jak i tych złych.

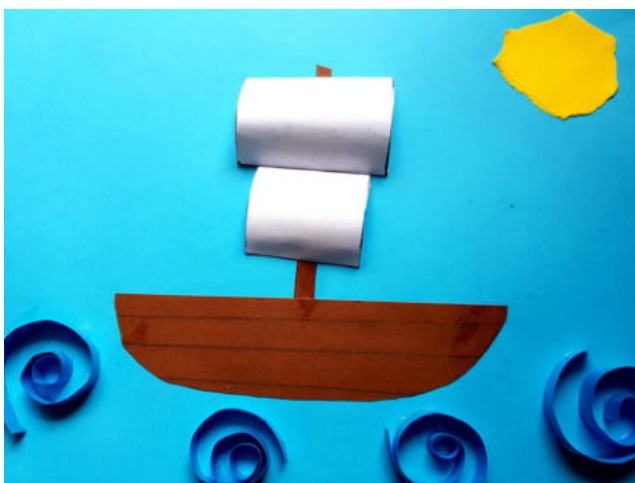
Uczniowie klas 1-3 oraz 4-8 poznają i utrwala ją tematykę morską podczas nauki języka obcego. Uczniowie klas drugich razem z Moniką Gierszewską realizowali temat *Can you see a seahorse in The Baltic Sea?* Podczas krótkiej podróży multimedialnej w głąb morza, dzieci podziwiały morskie zwierzęta, poznając jednocześnie ich nazwy, które ukryte były w rebusach. Przy rytmicznej piosence miały okazję naśladować ruchy zwierząt morskich: meduzy (jellyfish), konika morskiego (seahorse), rozgwiazdy (starfish), kraba (crab), ośmiornicy (octopus), rekina (shark), płaszcz-

ki (stingray). Zainspirowani mocą piktogramów, uczniowie przygotowali swoje własne rebusy, które z pewnością ułatwią zapamiętanie nowego słownictwa. Na zakończenie uczniowie, na interaktywnej karcie pracy, posprzątały dno morza (seabed) z plastikowych śmieci, przeciągając je do żółtego kontenera.

Zajęcia z języka angielskiego w klasach czwartych i piątych poświęcone były Morzu Bałtyckiemu. Uczniowie na początku dowiedzieli się, jak wymawia się Morze Bałtyckie w języku angielskim, a następnie uczestnicząc w burzy mózgów podawali swoje skojarzenia z morzem. Pojawiły się m.in. *fish and chips, birds, shells, sand, beach, swimming, water, sand castles, wind*. Następnie uczniowie obejrzyli prezentację multimedialną na temat Morza Bałtyckiego, przygotowaną przez nauczycielkę j. angielskiego Małgorzatę Szumską. Uczniowie odczytywali nazwy i omawiali kolory flag krajów, które znajdują się w obrębie Morza Bałtyckiego np. *Poland, Latvia, Germany, Russia*. Poznali najważniejsze porty nad Bałtykiem np. *Saint Petersburg* i *Gdańsk*; czytali krótki tekst o Morzu Bałtyckim, z którego dowiedzieli się, że: Bałtyk jest morzem o małym zasoleniu, a rzeka Wisła (*Vistula River*) i około 250 innych rzek wpływa do Bałtyku. Następnie poznali nazwy niektórych gatunków ryb zamieszkujących Morze Bałtyckie np. *cod, seal, herring, Baltic salmon, Baltic shrimp*. Uczniowie po obejrzeniu i omówieniu prezentacji wykonali quizy na platformie Wordwall oraz Learning Apps, w których sprawdzali opanowanie nowego słownictwa, dopasowywali flagi krajów nadbałtyckich do ich nazw, drużynowo zagraли w teleturniej *What do you know about the Baltic Sea?* na platformie Baamboozle. Na zakończenie zajęć, w ramach podsumowania, uczniowie stworzyli chmurę wyrazową w programie Mentimeter złożoną ze słówek, które zapamiętali podczas lekcji. Zajęcia prowadzone były metodą CLIL – Content and Language Integrated Learning, w której łączy się treści językowe oraz przedmiotowe.

Uczniowie klas siódmych na zajęciach z informatyki prowadzonych przez Panią Joannę Jasnoch tworzyli morską prezentację multimedialną. Na początku zajęć nauczyciel przypomniał uczniom narzędzia do tworzenia prezentacji w programie PowerPoint. Uczniowie mieli za zadanie stworzyć prezentację, używając poznanych funkcji programu, a tematyka prezentacji miała zawierać zagadnienia związane z tematyką morską, które zostały poruszane przez nauczycieli na różnych zajęciach edukacyjnych w ciągu ostatniego roku szkolnego. Po wykonaniu prezentacji uczniowie przedstawiali ją w swoich klasach.

Statek marzeń to temat, który pojawił się na zajęciach techniki w klasach czwartych. Pani Katarzyna Sopyło podczas zajęć pokazała uczniom, jak można wykonać różnymi technikami plastycznymi swój sta-

tek marzeń. Po zaprezentowaniu przez nauczycielkę statków stworzonych różnymi technikami, każdy uczeń mógł wybrać, z jakiej techniki chce skorzystać, aby stworzyć swój statek marzeń. W czasie tworzenia prac dzieci słuchały szantów, aby mogły się poczuć, jak pasażerowie statku.

Jedne z zajęć geografii zostały poświęcone pierwszym podróżom geograficznym. Uczniowie klasy piątej razem z Panią Agatą Rojek w czasie nauki zdalnej podróżowali po akwenach morskich. Uczniowie, korzystając z przygotowanej przez nauczyciela na platformie Genially planszy interaktywnej, odkrywali trasy pierwszych odkryć geograficznych. Odkrywaniu trasy towarzyszyły zadania do wykonania stworzone w Wordwall. Dzieci dowiedziały się, jakie znaczenie miały wyprawy geograficzne dla rozwoju nauki i świadomości ludzi o otaczającym ich świecie. W ramach podsumowania dzieci wspólnie z nauczycielem stworzyły notatkę graficzną na platformie Canva. Najważniejsze informacje z zajęć zostały zapisane na przygotowanym przez nauczyciela rysunku statku.

Podczas lekcji języka polskiego uczniowie klas siódmych zastanawiali się, co musi przeżywać rozbitek na bezludnej wyspie. Pani Katarzyna Buła odczytała fragment powieści Daniela Defoe *Robinson Crusoe* oraz wyemitowała fragment filmu *Cast away – poza*

światem. Nastolatki zwrócili uwagę, że obecna sytuacja pandemiczna, życie ograniczone do czterech ścian własnego pokoju, przypomina im sytuację rozbitka. Podczas lekcji uczniowie utrwalali zasady pisania listów. Aby podzielić się swoimi refleksjami, uczni-

wie pisali listy w butelce, mające przynieść ukojenie zarówno im, jak i rozbitkowi. Gotowe listy wkładali do butelek, mając nadzieję, że będą mogli wymienić się tymi nietypowymi przesyłkami.

Mam nadzieję, że przedstawione powyżej sposoby realizacji tematyki morskiej na zajęciach edukacyjnych będą inspiracją do działania dla wielu osób. Być może taka realizacja treści uwrażliwi dzieci na piękno otaczającego nas świata i zauważą one potrzebę dbania o naturalne środowisko.

Agata Rojak

Absolwentka Uniwersytetu Gdańskiego na wydziale Oceanografii i Geografii, kierunku Geografia. Dodatkowo, w ramach rozwoju i poszerzania wiedzy, ukończyła studia podyplomowe w zakresie edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej w Wyższej Szkole Nauk Pedagogicznych w Warszawie. Od dziesięciu lat pracuje z dziećmi i młodzieżą na różnych etapach edukacyjnych. Uwielbia podróżować. Bliski jej sercu jest region, w którym mieszka – województwo pomorskie, gdzie odkrywa i realizuje swoje pasje. Największą z nich jest praca z dziećmi. Obecnie uczy geografii w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Malborku. Utożsamia się z myślą Alberta Einstein'a „Wielkim kunsztem wykazuje się nauczyciel, który potrafi sprawić, że twórcze wyrażanie siebie i nabywanie wiedzy staje się źródłem radości”.

Etykieta żeglarska czyli savoir-vivre w porcie i na wodzie

Żeglarze to społeczność, która ma swoje zasady postępowania i zachowania w określonych sytuacjach. Etykieta obejmuje zarówno wygląd załogi i jachtu jak i tradycje oraz obyczaje żeglarskie. Wywodzi się z tradycji i kultury żeglarstwa morskiego, a na śródlądziu stanowi zbiór dobrych zwyczajów. Chcąc należeć do społeczności żeglarskiej etykiety koniecznie trzeba zaakceptować i przestrzegać.

- Na jachcie powinieneś być dobrym członkiem załogi, na którym można polegać.
- Głową wyprawy jest kapitan – nie ma demokracji.
- Każdy członek rejsu mówi sobie po imieniu.
- Klar, czyli porządek na jachcie jest konieczny.
- Pomoc drugiemu wodniakowi jest sprawą honoru.
- Zakaz gwizdania na pokładzie.
- Honorowa burta – jest nią burta nawietrzna, dla statku żeglującego, a dla stojącego na kotwicy bądź w porcie – burta prawa. To właśnie na tej burcie powinniśmy witać i żegnać gości.
- Toasty – zawsze wznosi się na siedząco.
- Rozpoczynanie rejsu w piątek przynosi pecha.
- Sposoby na męczący brak wiatru – drapiąca maszt dziewica, wyrzucenie butów kapitana za burtę.

Ze strony: <https://twojezagle.pl/etykieta-zezlarska/>

